

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **B.**, so sídlom K., zastúpený JUDr. J., PhD., advokátom, so sídlom K., proti odporcovi **J.**, s miestom podnikania K., zastúpený AK JUDr. J., so sídlom K., **o zaplatenie 26.101,93 Eur a príslušenstvo**, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 28 C 169/2010, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 24. júla 2013 sp. zn. 3 Co 239/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Odporcovi nepriznáva právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobným návrhom podaným na Okresnom súde Košice II 2. novembra 2010 sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi zaplatenia 26.101,93 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% z dlžnej sumy odo dňa doručenia žaloby odporcovi až do zaplatenia a trov konania. Uviedol, že navrhovateľ vykonáva v rámci svojej podnikateľskej činnosti správu niekoľkých bytových domov na P.P.. V rámci výkonu správy zabezpečuje dodávku pitnej vody do spravovaných domov na základe Zmluvy o dodávke vody z verejného vodovodu a odvádzaní odpadových a zrážkových vôd verejnou kanalizáciou č. X. zo dňa 2. februára 2000 uzavretej s V.V.. Dňa 24. mája 2008 a následne v septembri došlo na P. k poškodeniu vodovodného potrubia a následne k úniku vody do okolitého prostredia. K poškodeniu vodovodného potrubia došlo v súvislosti so stavebnými prácami na rekonštrukcii kanalizácie. Na základe listu prevádzkovateľa poškodeného vodovodného potrubia rekonštrukčné práce vykonával odporca. Zároveň so žalobným návrhom navrhovateľ podal návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Návrh na prerušenie konania odôvodnil tým, že V. si žalobným návrhom voči navrhovateľovi v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II

sp. zn. 34 Cb 40/2010 uplatňuje nárok vo výške 33.277,61 Eur ako kúpnu cenu vody, ktorá v dôsledku poruchy vodovou na P.P. vytekla v roku 2008 do okolitého prostredia. Je toho názoru, že výsledok uvedeného konania má význam pre posúdenie miery zodpovednosti odporcu za vzniknutú škodu a pre posúdenie samotnej výšky škody uplatňovanej v predmetnom konaní. Žiadal konanie v predmetnej veci prerušiť až do právoplatného skončenia konania sp. zn. 34 Cb 40/2010 vedeného pred Okresným súdom Košice II.

Okresný súd Košice II (ďalej ako „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) uznesením z 24. mája 2012 č.k. 28 C 169/2010-50 v spojení s opravným uznesením z 21. marca 2013 č.k. 28 C 169/2010-67 návrhu navrhovateľa vyhovel a konanie prerušil až do právoplatného skončenia veci Okresného súdu Košice II, vedenej pod sp. zn. 34 Cb 40/2010. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dospel k záveru, že v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II sp. zn. 34 Cb 40/2010 sa rieši otázka, ktorá z hľadiska základu i výšky navrhovateľom uplatneného nároku na náhradu škody má význam pre toto konanie a jeho výsledkom je priamo determinovaný.

Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie odporcu uznesením 24. júla 2013 sp. zn. 3 Co 239/2013 uznesenie súdu prvého stupňa zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. i/ O. s. p. V odôvodnení konštatoval, že rozhodnutie vo veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 34 Cb 40/2010 medzi V. ako navrhovateľom a B. ako odporcom bude záväzná iba pre účastníkov uvedeného konania. Odporca J. účastníkom uvedeného konania nie je. Ak sa aj v uvedenom konaní vykonáva aj dokazovanie na okolnosti vzniku škody, nebude možné z právoplatného rozhodnutia o prípadnej povinnosti v tomto konaní žalovaného subjektu (B.) zaplatiť navrhovateľovi škodu v akejkoľvek výške, vyvodiť záver o základe zodpovednosti tretej osoby voči subjektu, ktorý má škodu nahradiť. Pokiaľ teda záväzným výsledkom iného konania bude rozhodnutie o výške škody, je pre rešpektovanie zásady hospodárnosti konania v tejto prejednávanej veci dôležité, aby konajúci súd sám ako predbežnú otázku skúmal minimálne existenciu základu uplatňovaného nároku, ktorý odporca spochybňuje.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie navrhovateľ. Navrhol uznesenie odvolacieho súdu zmeniť tak, aby bolo potvrdené rozhodnutie okresného súdu o prerušení konania. Vyčítali odvolaciemu súdu, že svojim rozhodnutím odňal možnosť navrhovateľovi konať pred súdom, pretože mu odňal možnosť využívať procesnoprávne

prostriedky na účinnú ochranu jeho nárokov v rámci možnosti účastníka súdneho konania disponovať s konaním, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok. Odvolací súd vystavil navrhovateľa nebezpečenstvu neúspechu v spore z dôvodu nedostatku aktívnej procesnej legitímácie, pričom navrhovateľ nemá inú možnosť, ako preukázať svoju aktívnu legitímáciu, než autoritatívnym rozhodnutím toho istého súdu v inom konaní.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozhodnutie považuje za správne. Navrhovateľovi zatiaľ žiadna škoda nevznikla a nič mu nebráni, aby si eventuálne v budúcnosti vymáhal škodu od odporcu za podmienky, že mu táto aj skutočne vznikne. Škoda mu vznikne až tým, že uhradí Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s. sumu, na úhradu ktorej ho prípadne svojim rozhodnutím zaviazal súd v konaní 34 Cb 40/2010.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému uzneseniu odvolacieho súdu oprávnenou osobou (účastníkom konania) v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O. s. p.) a že ide o uznesenie, proti ktorému je prípustné (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

V zmysle § 241 ods. 2 O. s. p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O. s. p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Dovolateľ netvrdil existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. V dovolaní namietal, že postupom odvolacieho súdu došlo k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Vyššie citované ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber resp. voľbu súdu, ktoré z jednotlivých opatrení (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, riešenie tzv. predbežnej otázky) slúžiacich účelu racionálnej organizácie postupu súdu pri vedení príslušného súdneho konania, je ale potrebné podriadiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O. s. p.) a použiť to opatrenie, prostredníctvom ktorého je ochrana práv účastníkov konania rýchlejšia a účinnejšia. Rozhodujúcim hľadiskom je teda zásada hospodárnosti konania, preto prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo.

Prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. je procesný inštitút, ktorý sa zvolí vtedy, ak je vhodné dočasne nepokračovať v konaní. Všeobecným účinkom prerušenia konania je, že sa nekonajú pojednávania, neplynú lehoty (§ 111 O. s. p.) a účastníci (dočasne) nevykonávajú procesné úkony inak spojené s konaním. Tak, ako nedochádza k vylúčeniu účastníka konania z realizácie jeho procesných oprávnení postupom súdu, ktorý konanie prerušil (viď napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 209/2009), nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať ani procesným postupom súdu, ktorý konanie v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. neprerušil (aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 185/2009).

Z uvedeného je zrejmé, že procesným následkom nevyhovenia návrhu, ktorým sa účastník domáha prerušenia konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. je, že súd môže vo veci ďalej konať, t. j. vykonávať všetky úkony smerujúce k prejednaniu a rozhodnutiu sporu v jeho merite. Len samotným rozhodnutím o nevyhovení návrhu na prerušenie konania nedochádza bez ďalšieho k vylúčeniu účastníka z realizácie jeho procesných práv.

Navrhovateľ preto neopodstatnene namietal, že zamietnutím jeho návrhu na prerušenie konania podaného v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., mu súd znemožnil brániť svoje

práva a teda, že im odňal svojím postupom možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Navrhovateľ neopodstatnene tiež namietal, že odvolací súd vystavil navrhovateľa nebezpečenstvu neúspechu v spore z dôvodu nedostatku jeho aktívnej procesnej legitímácie v spore, pričom navrhovateľ nemá inú možnosť, ako preukázať svoju aktívnu legitímáciu, než autoritatívnym rozhodnutím toho istého súdu v inom konaní a tým mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Na to, aby sa niekto stal účastníkom konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno-právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide; stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom) alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či je účastníkom hmotno-právneho vzťahu, z ktorého vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je jeden účastník subjektom práva a účastník na opačnej procesnej strane subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v občianskom procesnom práve užíva pojem vecná legitímácia.

Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba len subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy iba to, či účastníkom objektívne je alebo nie je. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotno-právneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom toho hmotno-právneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie ide naopak vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti (žalovaný), nie je nositeľom hmotno-právnej povinnosti, o ktorú v konaní ide.

Pokiaľ preto v danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že neprebíha žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka významná pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci (§ 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), nemožno mu vytýkať, že dovolateľovi odňal možnosť konať pred súdom.

Odvolací súd dovolaním napadnuté uznesenie správne založil na závere, že nie sú dané podmienky pre prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Správne pri tom

vzal na zreteľ, že rozhodnutie vo veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 34 Cb 40/2010 medzi V. ako navrhovateľom a B. ako odporcom bude záväzné iba pre účastníkov uvedeného konania, pričom J. (odporca v predmetnom konaní) účastníkom uvedeného konania nie je. V uvedenom konaní nie je riešená otázka, či navrhovateľ je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia, ktoré si uplatňuje v predmetnom konaní a či odporca je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Správne zohľadnil aj požiadavku hospodárnosti konania.

V dovolacom konaní procesne úspešnému účastníkovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd im však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodali návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. marca 2014

JUDr. Ľubor Š e b o, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová